

การพัฒนาชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน
โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน วิชามนุษยกับสังคม หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

THE DEVELOPMENT OF LOCAL WISDOM LEARNING ACTIVITY PACKAGES
ON FOLK ARTS AND CULTURE BY USING COMMUNITY-BASED LEARNING
IN MAN AND SOCIETY COURSE, FACULTY OF EDUCATION,
RAJABHAT PIBOOLSONGKRAM UNIVERSITY

ธัญญาพร ก่องขันธ¹ และนิรดา เวชญาลักษณ์²
Thanyaporn Kongkhan¹ and Nirada Wechayaluck²

¹สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

²สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

¹Curriculum and Instruction, Education Faculty, Pibulsongkram Rajabhat University

²Educational Administration, Education Faculty, Pibulsongkram Rajabhat University

E-mail: thanya_kku@hotmail.co.th

Received:	May 13, 2021
Revised:	October 8, 2021
Accepted:	October 18, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐานกับการสอนแบบสาธิต กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 24 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 27 คน สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ (1) แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น (2) ชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น (3) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น (4) แผนการจัดการเรียนรู้แบบสาธิต (5) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test Independent Samples

ผลการวิจัยพบว่า 1) การหาประสิทธิภาพชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.28/84.94 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบสาธิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ

การพัฒนาชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) construct and find the efficiency of local wisdom learning activity packages according to the 80/80 standard criteria, and 2) compare learning achievements of the students taught by using the local wisdom learning activity packages on folk arts and culture with community-based learning and demonstrational instruction. The target group were the 3rd year students in Social Studies the academic year 2019. The 01 section with 24 students was the experimental group, and the 02 section with 27 students were the control group. The instrument used in this research was (1) interview forms for basic information on local wisdom, (2) the local wisdom learning activity packages, (3) plan using the local wisdom learning activity packages, (4) plan using demonstration method, (5) achievement test. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and t-test independent samples.

The results of the research were found that: 1) the efficiency value of the packages was 83.28/84.94, which passed the criteria, and 2) the learning achievements of the students taught by using the packages were statistically significantly higher than those taught by using demonstrational instruction at 0.01 level.

Keywords

Learning Activity Package, Folk Arts and Culture, Community-Based Learning, Learning Achievement

ความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่าง ๆ ในระดับที่สูงขึ้น มีความสามารถในการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติได้ มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาความรู้และทักษะในสาขาวิชาการเฉพาะทางให้มีความชำนาญมากยิ่งขึ้น ผู้สอนจึงต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการจัดการเรียนรู้จากการสอนแบบบรรยายไปเป็นการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักศึกษาได้สัมผัสกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่จริงของสังคม โดยให้นักศึกษาได้มีการเรียนรู้ศาสตร์ต่าง ๆ นอกห้องเรียนเพื่อให้เกิดจิตสำนึกและการรับผิดชอบต่อสังคม (The Standing Committee on Education and Sports, The National Legislative Assembly, 2017) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนจึงควรเน้นการเรียนรู้อย่างกว้างขวางและเป็นองค์รวม เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับประเด็นปัญหาในสังคมที่เป็นจริง โดยเชื่อมโยงเนื้อหาสาระเข้าด้วยกันกับบริบทชีวิตมีการเชื่อมโยงหลักสูตรให้เกิด

ปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้สอนกับนักศึกษา และนักศึกษากับนักศึกษา ทั้งในระดับเดียวกัน ต่างระดับกัน และกับชุมชนภายนอก (Office of the Education Council, 2014) สอดคล้องกับ Panich (2014) ที่ให้ทัศนะว่า สถานศึกษาต้องแสวงหาแนวทางจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับองค์กรหรือกลไกต่าง ๆ ในชุมชนและในสังคม นั่นคือการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-based learning) ซึ่งการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานมีการกระตุ้นให้นักศึกษาได้ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง (Discovery Learning) มีการวิเคราะห์ การประเมิน และการแก้ปัญหา โดยผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความอยากเรียนรู้ (Janjamsai, 2015)

การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป มีจุดมุ่งหมายพัฒนานักศึกษาให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้ (Pibulsongkrum Rajabhat University General Education Program Coordination Subdivision, 2010) ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่เน้นการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน นอกจากนี้จากการศึกษาสภาพบริหารการจัดการแหล่งเรียนรู้ในชุมชนของสถานศึกษาในชั้นการดำเนินการ พบว่า การดำเนินการจัดหาวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิภูมิปัญญาท้องถิ่นประจำท้องถิ่นยังมีน้อย (Wetchayaluck, 2018) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนของสถานศึกษายังน้อย ดังนั้นการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาจึงถือว่าเป็นองค์ความรู้ที่มีค่าสำหรับคนในชุมชนหรือแม้แต่สังคมไทยที่จะทำให้เกิดความรัก ความหวงแหนที่จะสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น โดยเฉพาะนักศึกษาซึ่งเป็นเยาวชนไทยที่จะต้องตระหนักถึงคุณค่า ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้และการอนุรักษ์รักษาไว้ (Netwong, 2020)

กล่าวได้ว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงมีส่วนช่วยพัฒนานักศึกษาให้เกิดความตระหนัก เกิดความรัก และหวงแหนความเป็นท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบทอดต่อไป จากความสำคัญดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาหาแนวคิดที่ช่วยส่งเสริมหรือพัฒนานักศึกษาให้เกิดการเรียนรู้และมีคุณลักษณะดังที่กล่าวมา ซึ่งพบว่าชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้เป็นนวัตกรรมที่ผู้สอนใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ โดยนักศึกษาจะศึกษาและใช้สื่อต่าง ๆ ที่ผู้สอนสร้างขึ้นในชุดกิจกรรมนั้น ๆ ซึ่งเป็นรูปแบบการสื่อสารและระหว่างผู้สอนและนักศึกษา การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกกิจกรรมซึ่งเป็นนวัตกรรมการสอนสื่อประสมช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีวินัยในตนเอง จากการที่นักศึกษาได้ทำตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดในกิจกรรม การตรวจแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะ การเรียนรู้หรือใบงานด้วยตนเองนั้นจะให้นักศึกษารู้จักฝึกตนเองให้ทำตามกติกา เกิดการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของกันและกัน เป็นการฝึกความเป็นประชาธิปไตย ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย (Sinthananon, 2010) สอดคล้องกับกฎการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ (Hergenhahn & Olson, 1993) ได้แก่ กฎแห่งการฝึกหัด (Law of exercise) การฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ ด้วยความเข้าใจจะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวรได้และกฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of effect) เมื่อนักศึกษาได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากจะเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจ จะไม่ยอมเรียนรู้ ดังนั้นการได้รับผลที่พึงพอใจ จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้

จากความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาและศึกษาผลการใช้ชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน วิชามนุษย์กับสังคม หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานการการศึกษา

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. ชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐานที่พัฒนาขึ้นมีค่าประสิทธิภาพเท่าใด
2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐานกับการสอนแบบสาธิต มีความแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ในชุมชนพลาญชุมพล ตำบลพลาญชุมพล อำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลกตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน กับการสอนแบบสาธิต

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอโครงการวิจัยนี้เพื่อขอรับการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์เครือข่ายภูมิภาคมหาวิทยาลัยนเรศวร และได้เอกสารรับรองโครงการวิจัย :วิธีทบทวน แบบเร่งรัด (Expedited) ปี 2562 ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษารหัสนักศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 2/2563 จำนวน 2 กลุ่มเรียน คือ กลุ่มเรียน 01 จำนวน 24 คน และกลุ่มเรียน 02 จำนวน 27 คน รวม 51 คน จากการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีจับสลากกลุ่มเรียน เพื่อกำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ปรากฏว่านักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษารหัสนักศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 2/2563 กลุ่มเรียน 01 เป็นกลุ่มทดลองจำนวน 24 คน และนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา กลุ่มเรียน 02 จำนวน 27 คน เป็นกลุ่มควบคุม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ในชุมชนพลาญชุมพล ตำบลพลาญชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

2.2 ชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

2.3 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

2.4 แผนการจัดการเรียนรู้แบบสาธิต

2.5 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

3.1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน

3.1.1 ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์ และกำหนดจุดประสงค์ของการสัมภาษณ์ เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ในชุมชนหลายชุมพล ตำบลหลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ในประเด็นเกี่ยวกับข้อมูลประวัติความเป็นมาและลักษณะทั่วไปของชุมชน และข้อมูลพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น “ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน” ในชุมชน

3.1.2 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ ดังนี้ 1) ด้านศิลปวัฒนธรรม จำนวน 2 คน 2) ด้านการพัฒนาชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 2 คน และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน เพื่อตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะในการสร้างแบบสอบถาม

3.1.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และภาษาที่ใช้ และปรับปรุงข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

3.1.4 นำแบบสัมภาษณ์ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปสัมภาษณ์คนในชุมชนหลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก คือ ปราชญ์ชาวบ้านที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านในเขตในชุมชนหลายชุมพล ตำบลหลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกจำนวน 10 คน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในเทศบาลตำบลหลายชุมพล คือ บุคลากรฝ่ายกองการศึกษา จำนวน 9 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งมีประเด็นดังนี้ 1) ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ 2) ข้อมูลประวัติความเป็นมาและลักษณะทั่วไปของชุมชนและ 3) ลักษณะภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน “ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน” ในชุมชน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เพื่อนำไปพัฒนาเนื้อหาในชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในขั้นต่อไป

3.2 ชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

3.2.1 ศึกษามาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา หลักการ แนวความคิด จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และชุดกิจกรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

3.2.2 ศึกษาการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้จาก Sinthananon (2010) เป็นแนวทางพร้อมทั้งข้อเสนอแนะจากคณะผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2.3 ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยสังเคราะห์ผลจากแบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นแล้วสรุปเนื้อหาออกเป็น 4 เรื่อง สร้างเป็นชุดกิจกรรมจำนวน 4 ชุดกิจกรรม ได้แก่ ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่องขนมเทียนไส้ถั่ว ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่องตุ๋นไส้หมู ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่องดอกกุหลาบจากใบเตย ชุด

กิจกรรมที่ 4 เรื่องลูกประคบสมุนไพร และสังเคราะห์องค์ประกอบของชุดกิจกรรมจำนวน 3 แหล่ง (Khammanee, 2008; Sinthananon, 2010; Nithedsilp, 2008) เป็นแนวทางแล้วจัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ประกอบด้วย 1) ชื่อชุดกิจกรรม 2) คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับอาจารย์ผู้สอน 3) คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา 4) วัตถุประสงค์ของกิจกรรม 5) สาระสำคัญ 6) การดำเนินกิจกรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 7) สื่อประกอบชุดกิจกรรม ได้แก่ ใบความรู้ ใบกิจกรรม และใบงาน 8) กิจกรรมที่ให้นักศึกษาปฏิบัติทั้งให้นักศึกษาปฏิบัติกิจกรรมโดยกระบวนการกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติเป็นผลงานกลุ่มและรายบุคคล

3.2.4 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน โดยใช้ชุมชนเป็นฐานที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน 2) ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 2 คน และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมเกี่ยวกับองค์ประกอบของชุดกิจกรรม โดยการจัดการสนทนากลุ่ม แบบ Focus group แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2.5 เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05, SD = 0.59)

3.2.6 นำไปทดลอง (Tryout) กับนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา ปีการศึกษา 2/2562 จำนวน 40 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มเล็ก (1:10) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คน ทดสอบประสิทธิภาพกับนักศึกษา 10 คน โดยมีนักศึกษาคละกันทั้งเก่ง ปานกลาง อ่อน และกลุ่มภาคสนาม (1:100) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพ ที่ใช้ผู้สอน 1 คน กับนักศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐานตามเกณฑ์ 80/80

3.3 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

3.3.1 ศึกษารายละเอียดของหลักสูตร และเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

3.3.2 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้รายหน่วยจำนวน 4 แผน ๆ ละ 4 ชั่วโมง ครอบคลุมและตรงประเด็นชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.3.3 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งได้ผลการประเมินมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.06, SD = 0.51)

3.4 แผนการจัดการเรียนรู้แบบสาธิต

3.4.1 ศึกษารายละเอียดของหลักสูตร และเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามวิธีการสอนแบบสาธิต

3.4.2 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้รายหน่วยจำนวน 4 แผน ๆ ละ 4 ชั่วโมง ให้ครอบคลุมและตรงประเด็นตามวิธีการสอนแบบสาธิต

3.4.3 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ และตรวจสอบความเหมาะสมถูกต้องโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งได้ผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.18, SD = 0.52)

3.5 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.5.1 ศึกษาหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และแนวคิดทฤษฎีเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา เพื่อกำหนดนิยามตัวแปรที่ใช้ศึกษาตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

3.5.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โดยใช้วิธีการทดสอบ โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบทดสอบเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ

3.5.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อหาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบโดยใช้สูตร ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60-1.00

3.5.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย (Objective Type) จำนวน 60 ข้อ ไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา ปีการศึกษา 2/2562 จำนวน 40 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (D) แล้วคัดเลือกข้อที่มีความง่าย (P) ระหว่าง 0.26-0.77 และมีค่าอำนาจจำแนก (D) ตั้งแต่ 0.20-0.75 แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยสูตรโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยแจ้งให้นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มได้เข้าใจในวัตถุประสงค์ และกิจกรรมการเรียนการสอน แล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือที่พัฒนาขึ้น 4 สัปดาห์ จำนวน 16 ชั่วโมง ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการสอนกลุ่มทดลอง (นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา กลุ่มเรียน 01 จำนวน 24 คน) โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน แล้วทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการสอนกลุ่มควบคุม (นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา กลุ่มเรียน 02 จำนวน 27 คน) โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบสาธิต แล้วทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

4.3 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Post – test) ของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มาวิเคราะห์เพื่อสรุปผลการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test Independent Samples

ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัย สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ปรากฏผลดังนี้

ครั้งที่ 1 เพื่อศึกษาความเหมาะสมของกิจกรรมและเวลาที่ใช้ โดยนำไปทดลอง (Tryout) กับนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา จำนวน 10 คน ปรากฏผลดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับนักศึกษา แบบกลุ่มเล็ก

จำนวน นักศึกษา	คะแนนระหว่างเรียน (E1)			คะแนนหลังเรียน (E2)			เกณฑ์ 80/80
	คะแนน เต็ม	คะแนนที่ ได้	ร้อยละ	คะแนน เต็ม	คะแนนที่ ได้	ร้อยละ	
10	60	483	80.50	60	486	81.00	ผ่านเกณฑ์
ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (E1/E2) เท่ากับ 80.50/81.00							

จากตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับนักศึกษา แบบกลุ่มเล็ก พบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (E1/E2) เท่ากับ 80.50/81.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (80/80) แต่มีบางกิจกรรมที่แต่ละกลุ่มใช้ระยะเวลาทำกิจกรรมแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงปรับกิจกรรมและใช้สถานที่ในการทำกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อให้ให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมได้อย่างเต็มที่

ครั้งที่ 2 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับนักศึกษาที่ได้ปรับกิจกรรมแล้วไปทดลอง (Tryout) กับนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา จำนวน 30 คน ปรากฏผลดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับนักศึกษา แบบภาคสนาม

จำนวน นักศึกษา	คะแนนระหว่างเรียน (E1)			คะแนนหลังเรียน (E2)			เกณฑ์ 80/80
	คะแนน เต็ม	คะแนนที่ ได้	ร้อยละ	คะแนน เต็ม	คะแนนที่ ได้	ร้อยละ	
30	60	1449	83.28	60	1529	84.94	ผ่านเกณฑ์
ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (E1/E2) เท่ากับ 83.28/84.94							

จากตารางที่ 2 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา แบบภาคสนาม พบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (E1/E2) เท่ากับ 83.28/84.94 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (80/80)

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐานกับการสอนแบบสาธิต

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน กับการสอนแบบสาธิต

การทดสอบ	จำนวน(n)	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	24	60	45.17	3.85	10.72	.000**
กลุ่มควบคุม	27	60	33.19	4.10		

**p<.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบสาธิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ในชุมชนหลายชุมพล ตำบลหลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก แบบภาคสนาม พบว่า มีค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (E1/E2) เท่ากับ 83.28/84.94 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นได้ผ่านขั้นตอนการหาประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญในการประเมิน วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน และมีการหาประสิทธิภาพจากนักศึกษา โดยการนำชุดฝึกกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวไปทดลองใช้กับกลุ่มนักศึกษา มีการสังเกตกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นข้อมูลนำมาปรับปรุงแก้ไขในการทดลองครั้งต่อไป สอดคล้องกับ Srisa-ard (2010) ที่ได้กล่าวถึงวิธีการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมไว้ 2 วิธี คือ การหาประสิทธิภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ และการหาประสิทธิภาพโดยนักศึกษาซึ่งเป็นการวัดเฉพาะที่เป็นจุดประสงค์ของการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมนั้น ประกอบกับชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้มีองค์ประกอบของการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยมีการแบ่งขั้นตอนการสอนอย่างละเอียดตามแนวทางการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน มีสื่อประกอบชุดกิจกรรม และมีการดำเนินการจัดกิจกรรมที่เน้นให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง แล้วให้นักศึกษาได้มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้

กระบวนการกลุ่ม ตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีสรุปผลการเรียนรู้ร่วมกัน และสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งทำให้ผู้สอนได้นำสิ่งที่นักศึกษาได้สะท้อนมานั้นไปปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนของตนเองต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกุลิก Kulick (1982) ที่กล่าวไว้ว่า “ชุดฝึกการสอนควรมีลักษณะการจัดลำดับเนื้อหาเป็นขั้นตอนต่อเนื่องกัน โดยเริ่มจากง่ายไปหายาก และมีการนำสื่อการสอนมาร่วมในการจัดกิจกรรมอีกด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Koocharoenpisa (2018) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นการพัฒนาชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นการบูรณาการความรู้ทางวิทยาศาสตร์กับความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่นมีรูปแบบของกิจกรรมที่หลากหลาย นักศึกษาได้ฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกต การจำแนกประเภท การจัดกระทำข้อมูล และการลงสรุปข้อมูล นักเรียนได้ร่วมกันอภิปรายแนวคิด ผลการประเมินคุณภาพชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องการทำตุ๊กตาล้านนาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.63$, $SD = 0.50$)

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน กับการสอนแบบสาธิต พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้ชุมชนเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบสาธิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากชุดฝึกกิจกรรมนี้มุ่งเน้นที่ตัวนักศึกษาได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน มีกิจกรรมกลุ่มซึ่งแบ่งไว้ในแต่ละหน่วย มีสื่อและบทเรียนครบชุดตามจำนวนนักศึกษาในกิจกรรมนั้น ผู้มีโอกาสได้เรียนรู้ด้วยตนเองและได้ช่วยเหลือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จากชุดฝึกกิจกรรมกลุ่มนี้อาจต้องการความช่วยเหลือจากผู้สอนเพียงเล็กน้อยในระยะเริ่มเท่านั้น หลังจากคุ้นเคยต่อวิธีการใช้แล้วนักศึกษาสามารถช่วยเหลือกันและกันได้เอง มีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาท้ายแผนการจัดการเรียนรู้เป็นระยะเพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของนักศึกษา และระหว่างประกอบกิจกรรมการเรียนหากมีปัญหา นักศึกษาสามารถปรึกษาผู้สอนได้เสมอ เป็นการสอนที่เป็นไปตามลำดับขั้นตอน ครั้งละเล็กครั้งละน้อย ไม่ยืดเหยียดให้ครั้งละจำนวนมากจึงทำให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจและส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นได้ สอดคล้องกับแนวความคิดของ Shounchupon (2015) ซึ่งได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่าผู้สอนและนักศึกษาต้องมีความเชื่อที่ว่าคุณสมบัติทุกคนมีศักยภาพที่จะสามารถพัฒนาตนเองต่อไปได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง การประเมินผลการเรียนต้องมีความหลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการและธรรมชาติของนักศึกษาเป็นสำคัญ เนื่องจากนักศึกษาต้องเป็นผู้รับผิดชอบหลักในกระบวนการเรียนรู้ของตน โดยผู้สอนทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก (Facilitator) กับการเรียนรู้ของนักศึกษา และสอดคล้องกับ Phuangsuwan (2015) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมะขามสารเสรี อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองและได้ช่วยเหลือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน โดยที่ผู้สอนทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้ มีความสุขและสนุกในการเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นได้

1.2 การทำกิจกรรมเรื่องการทำขนมเทียน เป็นกิจกรรมที่ใช้เวลานาน และมีขั้นตอนการทำที่ซับซ้อน และใช้เวลานานกว่าชุดกิจกรรมอื่น ๆ ดังนั้นผู้สอนควรผู้สอนควรมีการเน้นย้ำในเรื่องการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อม และทบทวนตรวจสอบความเข้าใจของนักศึกษาอีกครั้งก่อนเริ่มทำกิจกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามชุดฝึกกิจกรรมมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับเทคนิคการสอนหรือวิธีการสอนอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

References

- Hergenhahn, B. R. & Olson, M. H. (1993). **A taxonomy of the psychomotor domain: a guide for developing behavioral objectives**. New York: Longman.
- Janjamsai, M. (2015). khrōngkān thoṭ chut prasopkān kānchātkañ rianrū doī chai chumchon pen thān : koṛānī suksā kārabūn nā kānkañ chatkāñ rianrū wicha 'oṭ bāep sathāpattayakam kap kānphatthana thī yu 'āsai khōng phu mī rāidai noṭ [Experiential modeling of community based learning case study of integration of architectural design learning and low-income housing development]. **Research Journal Phranakhon Rajabhat**. 10(1), 143-156.
- Khammanee, T. (2008). **sat kānsōṭ 'ongkhwāmru phua kānchat krabuānkañ rianrū thī mī prasitthiphap** [Science of teaching pedagogy: knowledge for effective learning process management]. (7th Ed.). Bangkok: Chulalongkorn University press.

- Koocharoenpibal, N. (2018). phonkān chai chut kitčhakam kānriānrū rūāng khaya phlātsatik dōi chai panhā pen thān thī mī tō phon samrit thāngkān riān lāe thaksa kān kāe panhā khōng nakriān radap matthayommasuksā tōn plāi [Effects of using learning activity packages on plastic waste through problem-based learning on learning achievement and problem-solving skill of high school students]. **Journal of Graduate Studies Valaya Alongkorn Rajabhat University**. 12(1), 116-132.
- Kulick, J. A. (1982). **Individualized systems of introduction Encyclopedia of Education Research**. (5th ed.). New York: Macmillan.
- Netwong, T. (2020). kānchai lāeng riānrū phūmpanya thōngthin pen thān thī song phon tō kānchatkān khwāmru phūmpanya thōngthin duāi ‘ai sī thī khōng naksuksā laksūt theknōyī sārasonthēt [The using resource based learning of localwisdom to effectiveness local wisdom knowledge management by ICT of students in information technology program]. **Journal of Yala Rajabhat University**. 15(1), 40-47.
- Nithedsilp, W. (2008). **sū lāe nawattakam hāeng kānriānrū** [Instructional and innovation for learning]. Bangkok: Skybook.
- Office of the Education Council. (2014). **khōsāncē kanpatirū kānsuksā nai thotsawat thī sōng (Phō,So, sōngphanhārōjhāsipōng - sōngphanhārōjhoksip‘et)** [The proposals for the second decade of education reform (B.E.255202561)]. Bangkok: Prikwan Graphic Ltd.
- Panich, V. (2014). **kānsāng kānriānrū sū satawat thī yīsip‘et** [Building learning into the 21st century]. Nakhon Pathom: S Charoen Printing.
- Phuangsuwan, Y. (2015). **kānphatthana phon samrit thāngkān riān dōi chai chut kitčhakam kānriānrū rūāng thaksa phūnthān lāe kān fukhat kān sadāeng nāttasin samrap nakriān chan matthayommasuksā pī thī nung** [The Development of Learning Achievement by using Learning Activities on Basic Skills and Thai Dancing Show Training for Matayom I Students]. Master’s thesis. Rambhai Barni Rajabhat University.
- Pibulsongkrm Rajabhat University General Education Program Coordination Subdivision. (2010). **laksūt muāt wichā suksā thūapai mahāwitthayalai rāčhaphat phibūn songkhram** [Pibulsongkrm rajabhat university general education program curriculum]. Phitsanulok: Focus Printing Company Limited.

- Shouchupon, A. (2015). *næokhit kånriānrū duāi kånnam ton'ēng kap kånčatkān suksā* [Concept of self-directed learning with education management]. *Journal of Graduate Studies Valaya Alongkron Rajabhat University*. 9(1), 213-221. Retrieved from <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JournalGradVRU/article/view/32972/28052>
- Sinthananon, S. (2010). *nawattakam kån riān kånsoṅ phuā phatthana khunnaphāp khōṅg yaowachon* [Instructional innovation to develop the quality of life of youth]. Bangkok: Aksorn Charoentat.
- Srisa-ard, B. (2010). *kånwīchāi būāngton* [Basic research]. (8th Ed.). Bangkok: Suriyasan.
- The Standing Committee on Education and Sports, the National Legislative Assembly. (2017). *rāingān kånphīchāranā suksā rūāng kanpatirū 'udomsuksā* [Consideration study report on the reformation of higher education]. Bangkok: Printing Service Office, the Secretariat of the Senate Acting for the Secretariat of the National Legislative Assembly.
- Wetchayaluck, N. (2018). *rūpbæp kånboṛihān čhatkān læng riānrū khōṅg sathān suksākhan phūnthān sangkat khēt phūnthī kån suksā matthayommasuksā klum čhangwat phāk nuā toṅ lāng nung* [A model of earning resources management for basic education schools of the secondary educational service area in the lower northern provinces cluster 1]. *Journal of Yala Rajabhat University*. 13(3), 473-482.